

مقاله اصلی

کیفیت برگزاری ژورنال کلاب در گروه های مختلف بالینی دانشکده پزشکی (دانشگاه علوم پزشکی مشهد)

تاریخ دریافت: ۹۵/۰۹/۰۱ - تاریخ پذیرش: ۹۵/۱۱/۱۰

خلاصه

مقدمه: با وجود اهمیتی که ژورنال کلاب در درک مطالب دارد اما معضلاتی آن را تهدید می نماید. این مطالعه با هدف بررسی کیفیت برگزاری ژورنال کلاب در گروه های مختلف بالینی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد از دیدگاه دستیاران و اعضای هیات علمی صورت پذیرفت.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی در سال ۱۳۹۴ در گروه های بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شد. افراد مورد مطالعه تمامی دستیاران سال ۳ و ۴ مشغول به تحصیل و اعضای هیئت علمی در تمامی رشته های تخصصی بالینی با سابقه بیش از دو سال حضور ثابت در بخش بودند. اطلاعات با استفاده از آزمون های کای دو، من ویتنی و نرم افزار SPSS ارزیابی شد.

نتایج: در مجموع ۳۷۲ نفر وارد مطالعه شدند که ۲۰۱ نفر هیات علمی (۴۵٪) و ۱۶۳ نفر دستیار (۵۵٪) بودند. میانگین امتیاز داده شده به نحوه برگزاری ژورنال در دانشکده پزشکی مشهد $15/3 \pm 3/2$ بود. بیشترین امتیاز در مورد کیفیت برگزاری ژورنال کلاب از منظر اعضای هیات علمی مربوط به گروه پزشکی هسته ای و از منظر دستیاران مربوط به گروه طب کار بود. میانگین امتیاز داده شده به جلسات توسط دستیاران و اعضای هیات علمی در اغلب گروه ها تفاوت معنی داری نداشت. با این حال در گروه های ارتوپدی، گوش و حلق و بینی، اطفال، پاتولوژی، پوست و بیهوشی امتیاز داده شده به ژورنال کلاب توسط دستیاران به طور معنی داری کمتر از اعضای هیات علمی بود.

نتیجه گیری: پیشنهاد می شود گروه های آموزشی با اصلاح روند برگزاری، در مسیر پربارتر برگزار کردن این جلسات گام بردارند.

کلمات کلیدی: ژورنال کلاب، آموزش بالینی، ابزار آموزشی

پی نوشت: این مطالعه فاقد تضاد منافع می باشد.

مجید خادم رضائیان^۱
ملیحه دادگر مقدم^{۲*}
مرتضی تبریزی^۳

۱-متخصص پزشکی اجتماعی- دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۲-استادیار پزشکی اجتماعی-دپارتمان پزشکی اجتماعی- دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۳-دانشجوی پزشکی- دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی مشهد

* دپارتمان پزشکی اجتماعی-دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تلفن: ۰۹۱۵۵۰۸۴۶۷۶

Email: dadgarmm@mums.ac.ir

مقدمه

ژورنال کلاب به عنوان یک جلسه آموزشی که در آن تعدادی افراد به بحث درباره ی مقالات روز می پردازند، تعریف شده است، همچنین به عنوان پلی بین طبابت عملی و پژوهش محسوب می شود (۱). ژورنال کلاب از زمان پیدایش خود - بیش از ۱۵۰ سال قبل - تا امروزه تغییرات زیادی کرده است. این روش در حال حاضر در برنامه آموزشی دستیاران پزشکی در تمامی رشته ها استفاده می شود. هر چند در اوایل پیدایش، هدف ژورنال کلاب به روز کردن معلومات و اطلاعات شرکت کنندگان بود اما به دلیل قابلیت انعطاف و تطبیق این روش با بسیاری از اهداف آموزشی، امروزه به عنوان روشی برای آموزش تفکر نقاد، آموزش آمار و روش تحقیق، اپیدمیولوژی، و نیز تشویق به استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در اقدامات بالینی روزمره به کار می رود. (۲،۳) در اهمیت مورد آخر همین بس که از ژورنال کلاب به عنوان قلب پزشکی مبتنی بر شواهد یاد می شود. (۴) با این وجود با نگاهی وسیع تر برگزارای ژورنال کلاب می تواند دستاوردهای زیر را در پی داشته باشد: قرار گرفتن در جریان پیشرفت های علمی روز جهان، آموزش مهارت های ارزیابی نقادانه متون، اثربخشی مفید بر مهارت های بالینی، خط آغاز برای اهداف تحقیقاتی، آماده شدن جهت امتحانات دانشنامه تخصصی، مرور یک موضوع ویژه پزشکی، بحث در مورد کنترورسی، تداوم آموزش پزشکی پس از پایان تحصیلات آکادمیک، ایجاد یک جمع دوستانه خارج از محیط معمول و جدی کاری (۵). برخی از مطالعات نشان می دهند که این روش حتی برای اساتید نیز، یک روش آموزشی محسوب می شود (۶). امروزه یکی از دغدغه های اصلی پزشکی، پزشکی مبتنی بر شواهد است. ژورنال کلاب می تواند برای کاهش فاصله بین پژوهش با عملکرد و آشنایی بیش تر دانشجویان با بالین و

مشکلات مربوط به آن استفاده کرد (۷). بر همین اساس عموماً مقالات با سطح بالا از نظر بالینی و کاربردی و کیفی انتخاب می شود. حتی آموزش مبتنی بر ژورنال کلاب منجر به افزایش رعایت ادب در برخورد با بیماران شده است (۸). شاید به دلیل فواید بسیاری این روش آموزشی، از آن حتی به صورت مجازی در بسیاری از مراکز آموزشی و دانشکده ها اجرا می شود (۹).

با وجود مطالعات بسیاری که در این خصوص انجام شده است، تردیدی در اهمیت برگزاری ژورنال کلاب در دانشکده پزشکی باقی نمی ماند. اما مساله مهم کیفیت برگزاری ژورنال کلاب است (۱۰،۱۱). به عنوان یک قانون کلی، برای سنجش هر متغیری، به مقیاس احتیاج هست. بر همین اساس برخی منابع از این شاخص ها برای سنجش کیفیت برگزاری ژورنال کلاب نام برده اند: مشخص بودن اهداف، سازمان دهی مشخص، اطلاع رسانی مناسب، تحلیل صحیح مقالات و انتخاب مقالات با کیفیت، تداوم، پیوستگی و مؤثر بودن جلسات ژورنال کلاب و غیره (۱۲).

با این وجود مانند هر روش آموزشی دیگر، تنها انجام ارزیابی به صورت مداوم می تواند تضمین کننده دستیابی به اهداف مهم آن باشد (۱۳،۱۴). به طور مثال نشان داده شده است که با وجود اهمیتی که ژورنال کلاب در درک مطالب دارد اما معضلاتی مانند بی نظمی و غیر مستمر بودن جلسات، کمبود زمان جلسه، آمادگی ناکافی برگزار کننده، نداشتن هدف معین و عدم علاقه و مشارکت فراگیران کیفیت آن را تهدید می کند (۱۵،۲).

با توجه به اهمیت موضوع و وجود شکاف اطلاعاتی در این زمینه در دانشکده پزشکی، این مطالعه با هدف بررسی کیفیت برگزاری ژورنال کلاب در گروه های مختلف بالینی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد از دیدگاه دستیاران و اعضای هیات علمی صورت پذیرفت.

روش کار

این مطالعه مقطعی توصیفی در سال ۱۳۹۴ در گروه های بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شد. افراد مورد مطالعه تمامی دستیاران سال ۳ و ۴ مشغول به تحصیل و اعضای هیئت علمی در تمامی رشته های تخصصی بالینی با سابقه بیش از دو سال حضور ثابت در بخش بودند.

بعد از مرور مطالعات انجام شده، چک لیستی از تمامی متغیرهای مهم در برگزاری ژورنال کلاب تهیه شد. بعد از هماهنگی با گروه های مختلف آموزشی بالینی و کسب اجازه این چک لیست در اختیار تمامی اعضای محترم هیئت علمی با سابقه بیش از دو سال حضور در بخش و دستیاران سال ۳ و ۴ قرار گرفت. علت انتخاب این معیار به این دلیل بود که یکی از ملاک های مورد ارزیابی برگزاری بدون وقفه ژورنال کلاب برای بیش از ۲ سال (بدون در نظر گرفتن وقفه پیش آمده به دلیل امتحانات) و تاثیر آن در تغییر سطح آگاهی، نگرش و عملکرد دستیاران می باشد. یکی از محققین در زمان تکمیل چک لیست ها در محل گروه مربوطه حضور داشت و در صورت نیاز به سوالات شرکت کنندگان در طرح پاسخ می داد. به دلیل فعالیت های بالینی، در برخی از بخش ها امکان دسترسی به تمام افراد در بار اول مراجعه وجود نداشت. به همین دلیل در برخی موارد چندین بار به بخش های مربوطه مراجعه شد.

چک لیست طراحی شده دارای سه حیطه اصلی بود که هر کدام ویژگی های خاصی از جلسه ژورنال کلاب را بررسی می کرد: حیطه ساختار (مکان، زمان، طول مدت جلسه، وضعیت پذیرایی)، حیطه محتوایی (نقد ساختارمند مقالات، ارزیابی پایانی هر جلسه)، حیطه فرآیندی (نحوه ارسال مقالات برای شرکت کنندگان، میزان مشارکت گروه مخاطب، برگزاری بدون وقفه، مرتبه علمی فرد مسئول، گروه مخاطب، تقویم

برگزاری جلسات). در انتها نیز از افراد پاسخ دهنده خواسته شد تا به ژورنال کلاب گروه خود نمره ای از ۲۰ اختصاص دهند. توصیف داده ها به کمک شاخص های آمار توصیفی بود. ارتباط بین متغیرهای کیفی با استفاده از آزمون کای دو و مقایسه متغیرهای کمی در دو گروه توسط آزمون من ویتنی بررسی شد. تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار SPSS انجام شد. در کلیه آزمون ها سطح معناداری کمتر از ۵٪ در نظر گرفته شد.

نتایج

در مجموع ۳۷۲ نفر وارد مطالعه شدند که ۲۰۱ نفر هیات علمی (۵۵٪) و ۱۶۳ نفر دستیار (۵۵٪) بودند. به ترتیب استادیاران (۱۱۷، ۳۲٪) و دستیاران سال ۳ (۹۸، ۲۶٪) بیشترین طبقه شرکت کننده در هر یک از گروه های مذکور بودند. مسئولیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب در ۳۰۳ مورد بر عهده اعضای هیات علمی (۸۷٪)، در ۳۰ مورد دستیاران (۹٪) و در ۱۶ مورد (۴٪) به صورت مشترک بود. در مورد انتخاب مقالات برای ژورنال کلاب، در ۲۵۳ مورد اعضای هیات علمی (۸۷٪)، ۲۵ مورد دستیاران (۹٪) و در ۱۳ مورد (۴٪) به صورت مشترک این فعالیت را انجام داده بودند. مخاطب نیمی از جلسات برگزار شده در گروه های مختلف آموزشی، دستیاران (۲۱۰، ۵۴٪) و در رتبه بعد دستیاران و دانشجویان پزشکی (۱۵۳، ۴۱٪) بودند. در اغلب موارد (۲۷۱، ۷۴٪) بیش از نیمی از مخاطبان در جلسه حاضر می شدند.

در ۸۲٪ موارد (۳۰۲) ژورنال کلاب در اتاق کنفرانس، ۱۳٪ (۴۸) در کلاس درس و در ۴٪ (۱۵) نیز به صورت متناوب در یکی از این دو مکان بود. ۵۸٪ (۲۱۴) جلسات ژورنال کلاب به صورت هفتگی و ۲۷٪ (۹۸) هر دو هفته یک بار برگزار می شدند. با این وجود تنها در ۶۴٪ (۱۹۷) برگزاری ژورنال در دو سال اخیر بدون وقفه بود. پنجشنبه ها (۳۷٪، ۱۳۶) و پس از آن شنبه ها (۱۹٪،

که دانشجوی برای پزشک عمومی بودن در آنها آموزش نمی بیند (۶۸٪، ۳۹) ($p=0/48$).

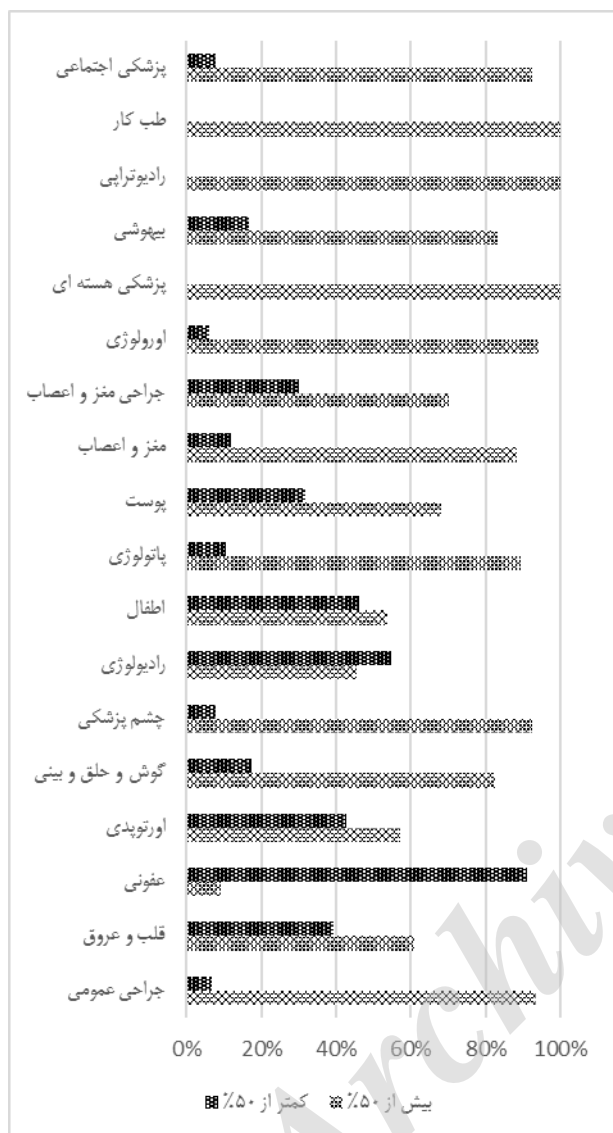
همانگونه که نمودار ۲ نشان می دهد در رشته های پزشکی هسته ای، رادیوتراپی و طب کار در تمامی جلسات بیش از ۵۰٪ مخاطبین حضور داشتند. تحلیل نتایج نشان داد که در ۷۷٪ گروه های آموزشی ماژور (۹۱) و ۷۴٪ گروه های آموزشی مینور (۱۸۰) بیش از ۵۰٪ مخاطبین در جلسه حاضر می شوند ($p=0/45$). از منظر دیگر، این شاخص در گروه های جراحی ۷۷٪ (۱۰۶) و در گروه های غیرجراحی ۷۲٪ (۱۶۵) بود که تفاوت معنی داری بین این دو وجود نداشت ($p=0/26$). همچنین دسته بندی بر اساس گروه هایی که فرد را برای پزشک عمومی بودن آموزش می دهد (۷۲٪، ۲۱۱) نشان دهنده عدم تفاوت معنی دار از نظر شاخص مذکور با گروه هایی بود که دانشجوی برای پزشک عمومی بودن در آنها آموزش نمی بیند (۸۲٪، ۶۰) ($p=0/07$).

میانگین امتیاز داده شده به نحوه برگزاری ژورنال در دانشکده پزشکی مشهد $3/2 \pm 15/3$ بود. بیشترین امتیاز در مورد کیفیت برگزاری ژورنال کلاب از منظر اعضای هیات علمی مربوط به گروه پزشکی هسته ای (۱۹) و از منظر دستیاران مربوط به گروه طب کار (۱۸) بود. میانگین امتیاز داده شده به جلسات توسط دستیاران و اعضای هیات علمی در اغلب گروه ها تفاوت معنی داری نداشت. با این حال در گروه های ارتوپدی، گوش و حلق و بینی، اطفال، پاتولوژی، پوست و بیهوشی امتیاز داده شده به ژورنال کلاب توسط دستیاران به طور معنی داری کمتر از اعضای هیات علمی بود (جدول ۱).

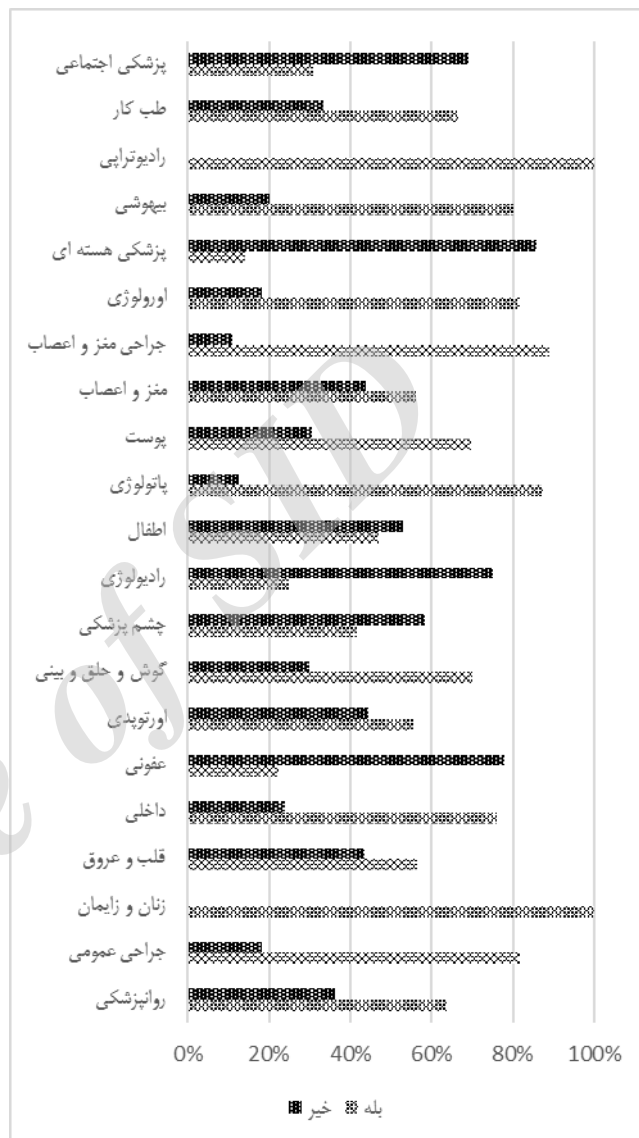
۶۹ عمده ترین روزهای هفته برای برگزاری ژورنال کلاب بودند. ۹۸٪ جلسات (۳۵۸) صبح ها و تنها ۲٪ (۹) ظهرها تشکیل می شدند. نیمی از جلسات بین ساعت ۸ تا ۸:۳۰ برگزار می شد. میان طول مدت جلسات یک ساعت بود و نیمی از جلسات بین یک تا یک ساعت و نیم به طول می انجامیدند.

تنها در ۱۵٪ (۵۵) از جلسات پذیرایی انجام می شد که میان زمان انجام پذیرایی پس از شروع جلسه یک ساعت بود. همچنین نیمی از جلسات بین نیم تا یک ساعت و ربع بعد از شروع جلسه پذیرایی را انجام می دادند. ارائه ژورنال به مخاطبین در ۴۹٪ (۱۶۶) به صورت ار سال اینترنتی، ۱۳٪ (۴۵) تحویل دستی، ۱۰٪ (۳۵) قرار دادن در محل خاصی در بخش و در ۳٪ (۱۱) ارائه در زمان برگزاری جلسه بود. در سایر موارد نیز (۲۵٪، ۸۳) ترکیبی از موارد فوق به کار می رفت. در ۶۹٪ موارد (۲۳۷) مقاله مورد نظر حداقل یک هفته قبل به مخاطبین ارائه می شد. از طرف دیگر در ۱۷٪ (۵۸) دو هفته قبل و در ۵٪ (۱۷) در همان روز ژورنال کلاب مقاله به مخاطبین ارائه می شد. نحوه ارائه نیز در ۹۷٪ (۳۵۰) به صورت سخنرانی با پاورپوینت بود.

همانگونه که نمودار ۱ نشان می دهد رشته های رادیوتراپی و زنان و زایمان به مدت دو سال بدون وقفه ژورنال کلاب را برگزار نموده اند. تحلیل نتایج نشان داد که در ۷۴٪ گروه های آموزشی ماژور (۶۶) و ۶۰٪ گروه های آموزشی مینور (۱۲۹) به مدت دو سال بدون وقفه برگزاری ژورنال کلاب وجود داشته است ($p < 0/02$). از منظر دیگر، این شاخص در گروه های جراحی ۶۷٪ (۷۴) و در گروه های غیرجراحی ۶۲٪ (۱۲۳) بود که تفاوت معنی داری بین این دو وجود نداشت ($p=0/34$). همچنین دسته بندی بر اساس گروه هایی که دانشجوی را برای پزشک عمومی بودن آموزش می دهد (۶۳٪، ۱۵۸) نشان دهنده عدم تفاوت معنی دار از نظر شاخص مذکور با گروه هایی بود

نمودار ۲- میزان حضور مخاطبین در جلسه ژورنال کلاب بر حسب رشته های مختلف

نمودار ۱- برگزاری بدون وقفه ژورنال کلاب به مدت بیش از ۲ سال در رشته های مختلف

جدول ۱- مقایسه میانگین نمرات داده شده به ژورنال کلاب (از ۲۰) توسط اعضای هیات علمی و دستیاران در گروه های مختلف آموزشی

گروه آموزشی	اعضای هیات علمی	دستیاران	سطح معنی داری
روانپزشکی	۱۴/۳ ± ۰/۵	۱۵/۴ ± ۱/۲	۰/۱۰
جراحی عمومی	۱۲/۸ ± ۳/۱	۱۳/۸ ± ۲/۲	۰/۵۰
زنان و زایمان	۱۶/۷ ± ۱/۳	۱۷ ± ۱	۰/۹۰
قلب و عروق	۱۶/۸ ± ۲/۲	۱۳/۶ ± ۵/۹	۰/۱۰
داخلی	۱۴/۲ ± ۳/۵	۱۳/۵ ± ۳/۵	۰/۳۹
عفونی	۱۳ ± ۳	۱۲/۳ ± ۲	۰/۵۶
اورتوپدی	۱۶/۸ ± ۲/۵	۱۴/۲ ± ۱/۹	۰/۰۳
گوش و حلق و بینی	۱۶/۷ ± ۱/۶	۱۲/۸ ± ۵/۳	۰/۰۲
چشم پزشکی	۱۷/۱ ± ۱/۱	۱۷/۲ ± ۰/۸	۰/۹۳
رادیولوژی	۱۴/۶ ± ۳/۷	۱۶/۵ ± ۱	۰/۳۹
اطفال	۱۷/۴ ± ۱/۱	۱۴ ± ۳/۴	۰/۰۰۸
پاتولوژی	۱۸/۱ ± ۱/۴	۱۶ ± ۱/۵	۰/۰۱
پوست	۱۷/۸ ± ۰/۷	۱۳/۳ ± ۱/۵	۰/۰۰۱
مغز و اعصاب	۱۷/۲ ± ۱/۳	۱۵ ± ۲/۷	۰/۰۷
جراحی مغز و اعصاب	۱۶/۸ ± ۰/۸	۱۵/۷ ± ۴/۴	۰/۹۹
اورولوژی	۱۷/۷ ± ۱/۳	۱۴/۸ ± ۳/۹	۰/۰۹
پزشکی هسته ای	۱۹	۱۷ ± ۱/۳	۰/۱۶
بیهوشی	۱۷ ± ۱/۶	۱۳/۴ ± ۲/۹	۰/۰۴
رادیوتراپی	۱۷ ± ۲/۶	۱۶ ± ۱/۸	۰/۸۷
طب کار	۱۸	۱۸	۰/۹۹
پزشکی اجتماعی	۱۷ ± ۱/۴	۱۴/۸ ± ۲/۹	۰/۱۳

بحث

در این مطالعه وضعیت برگزاری جلسات ژورنال کلاب از دیدگاه ۳۷۲ نفر از اعضای هیات علمی و دستیاران بالینی دانشکده پزشکی مشهد در سال ۹۴ ارزیابی شد. میانگین امتیاز ۱۵ نشان دهنده وضعیت "متوسط" برای برگزاری جلسات ژورنال کلاب می باشد.

تا کنون مطالعه ای در ایران برای بررسی وضعیت برگزاری ژورنال کلاب در دانشکده های پزشکی انجام نشده است. با این وجود چندین مطالعه خارجی به بررسی وضعیت ژورنال کلاب در مراکز خود پرداخته اند (۱۸-۱۶).

در مطالعه حاضر مسئولیت انتخاب مقالات و برگزاری جلسات در حدود ۹۰٪ موارد با اعضای هیات علمی بود. نشان داده شده است که وجود یک فرد مدیریت کننده با مسئولیت تنظیم زمان جلسات، تهیه مطالب جهت اعضای جلسه و صاحب نظر بودن در زمینه مورد بحث می تواند به منجر به موفقیت آمیز بودن ژورنال کلاب گردد (۹). این فرد می تواند دستیار یا عضو هیات علمی باشد. هر چند مطالعات مختلف نظرات مختلفی بین این دو دارند، اما به نظر می رسد حضور استاد باعث تداوم و شرکت بیشتر افراد در جلسات ژورنال کلاب می شود. لازم به ذکر است که لازم نیست که مدیریت کننده جلسات سخنران صرف باشد با این وجود علاقه او به آموزش پزشکی و تسلط بر تکنیک های جستجو منابع و آمار پزشکی می تواند باعث بهبود کیفیت جلسات گردد (۱۹).

حضور مداوم از عوامل مهم در موفقیت جلسات ژورنال کلاب محسوب می شود (۲۰). به همین دلیل ژورنال کلاب باید در فواصل منظم برگزار شود تا همه شرکت کنندگان بتوانند وقت خود را با آن تنظیم کنند. هر چند عمده ترین حالت برگزاری جلسات به صورت یک جلسه در ماه است اما برگزاری یک

جلسه در هفته تا یک جلسه در فصل نیز در برخی مراکز گزارش شده است (۲، ۱۳، ۲۱) در مطالعه حاضر در ۸۵٪ موارد در هر ماه حداقل دو جلسه برگزار شد. در مطالعه ای که به بررسی نظرات اساتید در خصوص برگزاری ژورنال کلاب در دانشکده های پرستاری ایران می پرداخت، بیش از ۹۳٪ از وضعیت برگزاری منظم جلسات طی سال های قبل را نامطلوب ارزیابی کرده بودند (۱۰). در مورد زمان جلسه نیز اکثر مطالعات طول مدت ۶۰ الی ۹۰ دقیقه را گزارش کرده اند و برخی دیگر تاکید نموده اند که زمان برگزاری در ساعات اداری روزانه باشد تا حضور مستمر افراد افزایش یابد (۲۳، ۲۲، ۱۲، ۲۰).

در مطالعه حاضر در کمتر از ۵٪ موارد تحویل مقاله در روز برگزاری ژورنال کلاب بود. هر چند مطالعه مشابه ای در دانشکده های پزشکی گزارش نشده است اما در مطالعه ای که در دانشکده های پرستاری ایران انجام شده بود، بیش از ۸۰٪ پاسخگویان وضعیت ارائه مقاله قبل از جلسه را نامطلوب ارزیابی کرده بودند (۱۰). بدیهی است که دسترسی شرکت کنندگان به مقاله و آگاهی از موضوع آن قبل از جلسه نه تنها موجب حضور پررنگ تر در جلسه می شود بلکه شرکت در مباحث مطرح شده در حین جلسه نیز افزایش می یابد.

هر چند تنها حدود یک ششم جلسات ژورنال کلاب گروه های آموزشی بالینی دانشکده پزشکی مشهد دارای پذیرایی می باشند اما این شاخص در دانشکده های پرستاری ایران بیش از ۹۵٪ می باشد (۱۰). هر چند تعداد ایده آلی برای شرکت در جلسات تعیین نشده است اما به نظر می رسد حداکثر ۱۲ نفر برای ایجاد بحث و مشارکت مناسب باشد، از منظر دیگر حضور حداقل ۵۰٪ مخاطبین به عنوان یکی از عوامل موفقیت ژورنال کلاب تعریف شده است (۱۲، ۲۰). مطالعه حاضر نشان داد که تنها در یک چهارم جلسات تعداد شرکت کنندگان کمتر از نیمی از افراد

گیرندگان خدمات آموزشی در کنار اعضای هیات علمی به عنوان ارائه دهندگان این خدمات از نقاط قوت این مطالعه می باشد. پیشنهاد می شود گروه های آموزشی که شکاف کیفیت در برگزاری ژورنال کلاب در آنها معنی دار می باشد، با اصلاح روند برگزاری به خصوص حرکت به سمت برگزاری ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد، در مسیر پربارتر برگزار کردن این جلسات گام بردارند (۲۴).

نتیجه گیری

پیشنهاد می شود گروه های آموزشی با اصلاح روند برگزاری، در مسیر پربارتر برگزار کردن این جلسات گام بردارند.

تقدیر و تشکر

از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد جهت حمایت در انجام این طرح تشکر میشود. همچنین از تمامی اساتید و دستیاران گروه های بالینی به جهت همکاری در انجام این طرح تقدیر و تشکر میشود.

دعوت شده است. با توجه به تعداد تخمینی دستیاران و اعضای هیات علمی می توان استنباط کرد که جلسات با تعداد نفراتی بیش از مقدار ذکر شده تشکیل می شوند. علاوه بر این وجود کارآموزان و کارورزان باعث شلوغی بیشتر این جلسات می گردد. پیشنهاد شده است که اگر تعداد اعضا خیلی زیاد است، عاقلانه است که به گروه های با تعداد کمتر تقسیم شود (۱۹). نتایج مطالعه ای در دانشکده های پرستاری حاکی از این بود که بیش از ۹۰٪ موارد این شاخص را نامطلوب گزارش کرده بودند (۱۰).

یکی از محدودیت های این مطالعه زمان محدود برای تکمیل پرسشنامه توسط دستیاران و اعضای هیات علمی به دلیل مشغله های بالینی و درمانی ایشان بود. علاوه بر این استفاده از مطالعه مقطعی نمی تواند رابطه علیتی را بین عوامل مختلف بررسی شده نشان دهد. با این وجود، نمونه گیری از تمامی گروه های آموزشی بالینی، پوشش نظرات دستیاران تخصصی به عنوان

References

- 1- Kanthraj GR, Sirinivas CR. Journal club: screen, select, probe & evaluate. *Indian J Dermatol Venereol Leprol* 2005; 71:435-40.
- 2- Hosiini S. Journal club and its effective presentation. *J Qazvin Univ Med Sci* 2002; 6:88-92.
- 3- Ebbert JO, Montori VM, Schultz HJ. The journal club in postgraduate medical education: a systematic review. *Med Teach* 2001; 23:455-61.
- 4- Tucker J, Gao X, Wang S, Chen Q, Yin Y, Chen X. Organising an English journal club in the developing world. *Postgrad Med J* 2004; 80:436-7.
- 5- Alguria PC. A review of journal clubs in postgraduate medical education. *J Gen Intern Med* 1998; 13:347-53.
- 6- Yamani N, Tootouchi M. what do we expect journal club of medical education? Participant viewpoint. *Iran J Med Educ* 2005; 5:62-8 (Persian).
- 7- Swift G. How to make journal clubs interesting. *Adv Psych Treat* 2004; 10:67-72.
- 8- Kerber C, Jenkins S, Woith W, Kim M. Journal clubs: a strategy to teach civility to nursing students. *J Nurs Educ* 2012; 51:277-82.
- 9- Shariat Moharari R, Asle-soleimani H. How to manage a journal club? *J Urmia Univ Med Sci* 2008; 19:257-64 (Persian).
- 10- Hojat M, Imanian M, Karimyar Jahromi M. The quality of journal club implementation in Iranian nursing faculties. *Iran J Med Educ* 2014; 14:605-15.
- 11- Chouinard MC, Lavoie M, Poitras MÉ, Sasseville M, De Jordy LC, Girard A. The journal club as a teaching strategy to develop evidence-based practice for undergraduate students in nursing. *Rech Soins Infirm* 2015; 120:35-46.
- 12- Forsen JW Jr, Hartman JM, NeelyJG. Tutorials in clinical research, part VIII: creating a journal club. *Laryngoscope* 2003; 113:475-83.

- 13- Milinkovic D, Field N, Agustin CB. Evaluation of a journal club designed to enhance the professional development of radiation therapists. *Radiography* 2008; 14:120-7.
- 14- Thompson CJ. Fostering skills for evidence-based practice: the student journal club. *Nurse Educ Pract* 2006; 6:69-77.
- 15- Masjedi M, Neshatavar R, Dashti S, Zand F, Askarian M, Mahbodi A, et al. Comparison of the effect of journal club through new and traditional methods on the attitudes of anesthesiology residents of Shiraz university of medical sciences, Iran. *Sci Dev Med Educ* 2015; 12:84-9 (Persian).
- 16- Mukherjee RA, Owen K, Hollins S. Evaluating qualitative papers in a multidisciplinary evidence-based journal club: a pilot study. *Psychiatrist* 2006; 30:31-4.
- 17- Harris J, Kearley K, Heneghan C, Meats E, Roberts N, Perera R, et al. Are journal clubs effective in supporting evidence-based decision making? A systematic review. *BEME Guide No. 16. Med Teach* 2011; 33:9-23.
- 18- Lizarondo LM, Grimmer-Somers K, Kumar S, Crockett A. Does journal club membership improve research evidence uptake in different allied health disciplines: a pre-post study. *BMC Res Notes* 2012; 5:588.
- 19- Shariat Moharari R, Asle-soleimani H. How to manage a journal club? *J Urmia Univ Med Sci* 2008; 19:257-64 (Persian)
- 20- Sidorov J. How are internal medicine residency journal clubs organized, and what makes them successful? *Arch Intern Med* 1995; 155:1193-7.
- 21- McQueen J, Miller C, Nivison C, Husband V. An investigation into the use of a journal club for evidence-based practice. *Int J Ther Rehabil* 2006; 13:311-7.
- 22- Honey CP, Baker JA. Exploring the impact of journal clubs: a systematic review. *Nurse Educ Today* 2011; 31:825-31.

- 23- Deenadayalan Y, Grimmer-Somers K, Prior M, Kumar S. How to run an effective journal club: a systematic review. *J Eval Clin Pract* 2008; 14:898-911.
- 24- Faridhosseini F, Saghebi A, Khadem-Rezaiyan M, Moharari F, Dadgarmoghaddam M. Effect of changing journal clubs from traditional method to evidence-based method on psychiatry residents. *Adv Med Educ Pract* 2016; 7:483-7.

Archive of SID

Original Article

Quality of Journal Club in Different Clinical Groups of Medical School (Mashhad University of Medical Sciences)

Received: 21/11/2016 - Accepted: 29/01/2017

Majid Khadem-Rezaiyan¹
Maliheh Dadgarmoghaddam²
Morteza Tabrizi³

1-Community medicine specialist, school of medicine, Mashhad University of Medical Sciences

2-Assistant professor of community medicine, school of medicine, Mashhad University of Medical Sciences

3- MD, school of medicine, Mashhad University of Medical Sciences

* community medicine department, school of medicine, Mashhad University of Medical Sciences

Tel: 09155084676
Email: dadgarmm@mums.ac.ir

Abstract

Background: Despite the importance of the journal club in education, but problems threaten the quality of journal clubs. This study aimed to evaluate the quality of journal clubs in clinical groups in Mashhad University of Medical Sciences from the perspective of residents and faculty members.

Subjects&Methods: This cross-sectional study was conducted in 2016 in the Medical School. The sample was all the third and fourth year residents and faculty members with more than two years experience

Results: A total of 372 subjects were enrolled which 201 were faculty members (45%) and 163 were assistants (55%). The average score given to the conduct of the Journal club in Mashhad University of Medical Sciences was 15.3 ± 3.20 . The highest score from the perspective of faculty members belonged to the Department of Nuclear Medicine (19) and from the perspective of residents belonged to the Department of Occupational Medicine (18). Average scores in residents and faculties was not significantly different in most groups. However, in orthopedic, ENT, pediatrics, pathology, dermatology and anesthesia, assistants rated the Journal club significantly less than faculty members.

Conclusion: It is suggested that with reforming the journal club, make this training tool more productive.

Keywords: Journal club, Clinical training, Training tool

Conflict of Interest: There is no conflict of interest.